

ELŐFIZETÉS:

Egész évre... 12 kor.
Fél évre... 6 kor.
Negyed évre... 3 kor.

*

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyilttér sora 50 fillér.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
60 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomtatás fogadtatnak
el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fill.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fill.

A kilencszázados jubileum.

Zombor, 1900. augusztus hó.

Nagyboldogságon napján ünnepli meg a magyar katolikus világ kilencszáz éves fordulóját annak, hogy Szent István királylyá koronázott és hogy a magyar nemzet a keresztény népek sorába lépett.

E jelentős ünnep első sorban katolikus vallási ünnep. Hálaadása a katolikus híveknek a szent király apostoli buzgóságáért és hálaadása a katolikus klerusnak a dús adományokért és a kiváló helyzetért, a melylyel az egyház szolgálta a nemzet leggazdagabb és legelső rendjévé emelte.

Méltó azonban ez az egyházi ünnep arra is, hogy abban az egész magyar nemzet részt vegyen és a katolikus egyházzal együtt ünnepeljen.

Mert Szent Istvánnak királylyá koronáztatása és a pogány magyarságnak a kereszténység kebelébe való belépése politikai és nemzeti állami jelentőségű tények is és a történetírók egyhangú véleménye szerint fundamentumai az alkotmányos és szabad magyar nemzet építésének.

Kaptunk egy koronát, a mely szent és ragyogása immár kilencszáz esztendőn keresztül sugározza be ezt a hazát és sugározni fog mindaddig, míg a hit, a mely e koronát csodás erővel ruházta fel, élni fog az emberek szívében, a kik a Duna-Tisza táján laknak.

Örök időkre van szánuva ez a hit, örök időknél át fog sugározni, a mi szent koronánk.

A magyar szent korona most lesz kilencszáz esztendő.

Drága és semmivel föl nem mérhető kienődiuma ez a magyar nemzetnek. Szimbóluma ez szuverenitásunknak és jelenti, hogy minden más nemzettel szemben egyforma hely és egyforma tekintet illet meg bennünket. Egy nagy történelmi kincs, a melylyel szemben mindenki érzi, hogy azt se darabokra tördelni, se más fejedelmi diadema beolvasztani szentségtörés nélkül nem lehet.

És szimbóluma alkotmányunknak, a melynek az alaptétele, hogy minden jog forrása, a maga törvényes formája szerint kijelentett nemzeti akarat.

A szent korona szimbolikus jelentésében egyesül a magyar állam és a magyar nemzet fogalma. S közjogunknak alapvető tétele, hogy minden

magyar ember „membrum sacre regni coronae“ tagja a szent koronának.

Jelképe egyszóval a szent korona annak, hogy a mi alkotmányunk szerint a nemzet és az állam egy fogalom. A szent korona a miénk és mi vagyunk a szent korona. És a szent korona — a magyar terminológiában és a magyar lélekben — ez jelenti a magyar államot.

Ünnep ez évforduló az egész nemzetnek, a mikor a magyar királyságnak, a magyarság állami és nemzeti szuverenitásának szimbóluma a szent korona, a betöltött kilencszáz esztendő jubilálja.

Kilencszázados multját ünnepli most egyuttal az az egyház, melynek révén apostoli királyhoz és szent koronához jutott Magyarország és a melynek századokon keresztül, a legmunkásabb szerep jutott hazánk történetének megcsinálásában. Az egyház derekasan teljesítette kötelességét mindenkor úgy a templomban, mindazon kívül. Tanítói, oktatói a békében, vezérei és hősei a háboruban, politikusi és diplomatái a külfölddel az érintkezésben és lelki pásztorai voltak a magyar népnek a papok.

Abban az időben, a mikor erőteljes és értelmes világi társadalom még nem tudott kifejleszködni a magyar nemzet testéből, ők pótolták a vezetésre hivatott elemet, mely nélkül nép el nem lehet. S később, a mikor az egyház világi szerepét részben, vagy egészen átvette a világi társadalom, az egyház mindenkor hazafias, hű és áldozatkész főintézménye maradt az országnak és évszázadokon keresztül mindenkor becsülettel és önfeláldozással szolgálta a magyar kultúrát.

Tisztelet és dicsőség adassék a jubiláló egyháznak!

Az ő ünnepe az egész magyar nép ünnepe, mert egyik leghatalmasabb államfentartó energiája volt hazánknak. Ne vegyüljön azért disharmónia ebbe az ünnepbe. Egyesüljön egész nemzetünk e nagy történelmi érzés áhítatában és vetközze le a felekezeti elkülönítés az ő ideges és gyanakodó természetét, hallgasson el a pártpolitika szenvedelmes gyűlölködése és csak a magyar ember, a magyar hazafi álljon homlokterbe testvéreként most is, mint testvér volt ezer év örömei és szenvedései között.

Ritka és gyönyörű alkalom ez, csak száz év múlva fog megismétlődni. Az egyház férfiai ezt az alkalmat a szeretet vallásának tanai szerint használják fel, mert csak is az a helyes mód arra, hogy az ünnep jelentőségének tudatával birjon a nép, melyet mint minden időben, most is vezetni kell.

Csak így érhető el, hogy az ünnep marandó emléket fog vésní magának az elmékben és szívekben. A honszeretet és vallásosság remek harmóniájának megnyilvánulása legyen ez a jubileum.

Ugyis nagy szükség van erre a harmóniára a mai világban, a mikor veszedelmesen csökkenőben van egy a vallásosság, mint a hazaszeretet érzésének ereje.

A magyar kereszténység tiszta és impozáns ünnepe, hatásos orvossága lenne a közönytől áthatott lelkeknek, új szárnyakat adna azoknak az eszméknek, melyekből e nép kilencszáz esztendőn keresztül az erkölcsi erejét merítette.

Széll Kálmán Ischlben.

(P. C.) Körber dr. most alig tehetett egyebet, mint hogy az osztrák tanácsalanságot Rátóra vezette sétálni és Széll Kálmán valószínűleg vállvonogatva megújította a régi barátságot. Mit is lehetett volna itt mást cselekedni, mintán az osztrák miniszterelnöknek nem volt módjában meghatározni azt az időpontot, melyben az osztrák pártoknak tetszeni fog okosabbakká lenni. Hisz maguk sem tudják még csak megközelítőleg sem megállapítani a tudtul adni ezt az időpontot s ezért még mindig a már rothadni kezdő régi frázishabarákon rágódnak. Bármily erős vágyódást éreznek is egészségesebb táplálék után, nem merik ezt a táplálékot a tények buján megmunkált földjén felkeresni, magukat egy erős elhatározással saját multjuk átkától megszabadítani. Itt egyelőre ajánlatos még egy kissé várni, az óvatos és meggondolt orvos módszerét követni, a ki a megbetegedett szervezetet profilaktice kezeli, a szunnyaó győgyerőket fölbresztetni iparkodik, hogy belülről történjék az igazi gyógyulás. Csak ha ez a módszer éppenséggel nem használ, akkor tolakodik fel az az elhatározás, hogy operatív beavatkozásban kell keresni a mentést.

Ez a beavatkozás Ausztriára nézve még nem látszik okvetlen szükségesnek. Az osztrák miniszterelnök még mindig szilárdan ragaszkodik ahhoz a reményhez, hogy a parlament munkaképességét és a nemzetiségek legalább ideiglenes fegyverszünetét előidézhetheti. A birodalmi gyűlést ismét össze akarja hívni, új nyelvjavas-

A „BÁCSKA“ tárcája.

Mult és jelen.

Csengő-bongó harmóniától
Zengett a közel és a távol.
Az esti szellő illatos volt
S éjente tündökölt a menybólt.

A biborest, a feslő bajnal
Tele volt dallal és kacajjal.
És nem gondolva semmi rosszat,
Néztem a holdba órahosszat...

S ma im az álmok szállnak, tűnnek,
Illata vész virágnak, fűnek,
Ritkul, fogy, szökik, a mi szökhét
S nem álmodom, bár alszom többet.

Nem futkosom tündérléányér,
— A holdvilág unalmas tányér.
Ásítózom a csillagoknak:
S a versek, azok egyre fogynak!

RÉVÉSZ ERNŐ MUNKÁI.

Amikor még Jókai Mór is ilyen germanizmusokat ir, hogy „jól néz ki“ — nagyon meg van nehezítve annak a feladata, aki fel akarja sorolni a jó magyarsággal író magyar írókat.

A legszebben ir magyarul Ágai Adolf, a leghelyesebb magyarsággal Tóth Béla. Ezek után sorakozik egész serege az újabb magyar íróknak, akik majdnem mind vétenek a nyelv szelleme és szabályai ellen. A legtöbb vétséget nemcsak hogy észre nem veszítik, hanem még tetszik is némelyik. Idegenszerűségében eredetiséget látunk és ezzel csak annak a bizonyítékát adjuk, hogy a mi nyelvérzékünk is meg van mértelyezve.

Ha másért nem, már csak azért is érdemes volna 100 évig élni, hogy meggyőződjünk, vajjon 100 év múlva a ma portált tekintélyes írók közül ugyan melyiknek a műve lesz még érdekes, melyiket ismeri majd el az irodalomtörténet, amely nem a szomszéd szerkesztőséggel való kölcsönös hirtözösítő szerződés alapján íródik már, hanem az alapon, hogy megálta-e a szerző, és munkái az idő próbáját.

Mert az idő selejtez. Borzasztóan, de igazságosan. Aki most népszerű tárcáiról, mert jól tudja utánozni a franciák frivol csevegését, vagy oly szójátékokat tud elkövetni, aminőkön csak a vaskereskedőségek nevetnek vasárnap délutánokint, — azoknak a „neves íróknak“ sem a nevét, sem az irományait 100 év múlva az irodalomtörténet nem fogja ismerni. A legtöbb annyira együtt él, mert együtt született a nap eseményeivel, hogy később már szinte érthetetlen.

Nagyon kevésre becsülöm azon mai írók számát, akiknek a munkáit nem hogy száz év múlva, de még akár 30 év múlva is megvegye valaki.

De bármily szűkre lesz is korlátozva ez a szám és bármint selejtezzem is az idő és az izlés, a fennmaradók közt mindig meg fogjuk találni bácskai földinket, Révész Ernőt. Ez az író, aki a 80-as években méltó feltűnést keltett tárcáival az akkor első helyen járó szépirodalmi lapjainkban, különösen a Fővárosi Lapokban. Nem barátaival, nem cikkekl reklámjaival, hanem

munkáival nyerte meg a közönség tetszését. Azóta oly kevés munka jelent meg tőle, hogy nevét bizony már rég elnyomták a rófszámra cikkező szapora utódok. De amit ő megirt, az egy irodalomnak van írva, az nem áll ki borzasan, rendetlenül, hogy esetleg egy toilette-fogyatkozásokban rejlő pikanteria által hasson, hanem gondosan felöltöztetve, megfésülve és az utolsó gombostűig tökéletesen rendbe hozva kerül a szedőgyerek kezébe.

Nem úgy viszi a gyermekeit a világba, mint a nevelőnő, aki zsémbelve, sietve öltöztet, csak hogy maga is mielőbb kijussan a mulatsághoz, hanem mint a gondos anya, aki minden tekintetben a legközelebbnek szeretné látni a gyermekét.

És ha meg volt Révészben ez a gondosság, mikor mint kezdő újságíró és író, az élet anyagi bajai közepette kellett dolgoznia, mennyivel szebben dolgozhatik most, amidőn rendezett anyagi viszonyok között, tekintélyes társadalmi állásban, saját házának árnyas lugasában, kényelemben és nyugalomban forgathatja a stylust a viaszos táblán.

Munkáinak alakjával, amely pedig a szépirodalmi mű mai sikerének a főszekőze, lépést tartott mindenkor az anyag, amelyet feldolgozott.

Sohasem nyult tollhoz, ha nem volt érdekes és érdemes mondanivalója, és ami úgy készült, hogy az alak és az anyag ily összhangban van, az azon nemzet irodalmának a nyeresége.

Mindezeket pedig abból az alkalomból mondtuk el olvasóinknak, akik lapunkból is már régóta ismerik Révész munkáit, hogy neves munkatársunk kiadja novelláinak legszebbjeit „Úton-Utfélen“ cím alatt. Előfizetések 2 koronával a szerző címére Szabadkára intézendők.

Pataj Sándor.

Csak nőket érdekelhet e szenzációs felfedezés!

„AFRODITIN“

mellszépítő, a háremhölgyek csodáhatású laurus-írja, mely visszavarázsolja a női kebel elvesztett ifjúi üdeségét, ruganyos teltességét. A testbőrt bárány-lágyágúvá és eselyemfényűvé varázsolja. — Ezen csodáhatású ír gyógynövényekből készül, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy tégely ára használati utasítással 4 korona. — Törvényesen védve. — A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „STEAROPTINUM“ laboratóriumában: Budapest, VII. kerület, Mexikói-út 88. sz.

latok által a mérsékelt pártoknál hajlandóságot akar kelteni a kölcsönös közneveléshez és így akar létrehozni egy munkatársaságot. Vajon sikerül-e neki egyhamar, vajon képes lesz-e az ellentétet szlávok és németek, főleg azonban csehek és németek között, az ellentétet az egység és a föderalizáló államigazgatás közt eléggé gyöngíteni, azt lehetetlen előre meghatározni. Az azonban bizonyos, hogy Magyarország, bármennyire kellene is a szlávizáló föderalizmus ellen fordulnia, hála Széll eléggé el nem ismerhető előrelátásának, melyet a parlamenti zavarok rendezése és kiegyezési formulája által bebizonyított, — hogy Magyarország nyugodtan bevarhatja az osztrák birodalmi gyűléssel való legközelebbi kísérletezés lefolyását. 1903-ig talán csak lehetséges lesz Ausztriában is egy tisztában gondolkodó és hazafiasabban érző elemekből álló többséget találni, mely átérzi azokat a kötelezettségeket, melyeket az állammal és a monarchia nagybatalmi állásával szemben teljesítenie kell. De ha ez még sem következne be, nos akkor: 1903-ig meghoztuk elhatározásainkat, megmáshatlan elhatározásainkat, azontúl pedig a többi államokkal folytatandó gazdasági tárgyalások, valamint az Ausztriával kötendő vám- és kereskedelmi szövetség lényege és tartalma ügyében hozandó elhatározásaink csak annál önállóbbak lehetnek.

Eppen az elhatározásnak ezt a teljes szabadságát adta Széll Kálmán Magyarországnak s ezért nyugodtan várhat ő s nyugodtan várhatja Magyarországot. Vár, mert még a latszatát sem akarja felkeltetni annak, hogy az osztrák viszonyokba avatkozik; vár, mert mint szabadlevél államférfi az alkotmányosságot Ausztriában is nagybecsűli s mint Deák Ferenc igaz utóda az 1867-i kiegyezést iparkodik sőtellenlül fenntartani és mindenképp előtérbe hozni, mert az Magyarország legesekélyebb károsítása nélkül történelmi. De abban a pillanatban, melyben érdekeink legesekélyebb veszélyeztetését venné észre, azonnal megszűnnek várakozni. Hogy ezt Rátót osztrák miniszterkollegájának megmondta s hogy ezt Ischiben is elő fogja terjeszteni, azt Magyarország a hazai Szélltől büszke bizalommal remélheti.

Villanyvilágítás.

(Vége.)

Ugyancsak a vezetékberendezésénél a jutányosság szempontjából, nehogy vállalkozók túlmagas összegeket számítsanak fel, az állami távíró- és telefon-bevezetékek biztosítása iránt, a m. kir. posta- és távírdá-igazgatósággal maga a város lépjen érintkezésbe s ezen munkálatokat ezen igazgatóság által saját maga készíttesse el.

A központi telep épületeire vállalkozók által terv készítenő, azonban a város közönsége tartsa fenn magának a jogot, hogy az elfogadott terv mellőzésével bizonyos összegért bármely más ajánlattevőtől megválthassa és az építkezéseket akár házilag, akár vállalkozás útján mással végeztesse. Azonban a kazán és gépház építésénél vállalkozó berendező cég a műszaki felügyeletet felelősség terhe mellett teljesíteni tartozzék.

A pályázat kiírásánál az ajánlattevőknek szabad verseny nyitandó és nem köteendő meg sem az alkalmazandó rendszer, sem a berendezés részletei tekintetében.

Tartoznak azonban az általuk ajánlott berendezést körülményes leírás mellett tüzetesen megindokolni s ajánlatuk célszerűségét bebizonyítani.

A telep kifogástalan üzeméhez és működésének ellenőrzéséhez szükséges gépek és műszereket egységárak szerint köteleztesse a költségvetésbe felvenni s a megfelelő műszaki leírást elkészíteni, a gőzkazánok és gőzgépek üzemfeszültségét, tüzelőanyagát, rendszerét, azok gyártási helyét és cégét a műszaki leírásban feltüntetni s az általuk nyújtott adatok valódisága és hitelességeért felelősséget vállalni.

Nehogy a pályázati ajánlatban felsorolható adatok és egységárakban akár akarva, akár akaratlanul mutatózó tévedések a városnak anyagi kárt okozzanak, kikötendő lenne, hogy a leszámlási végösszeg a költségvetés összegét 5%-nál többel túl nem lépheti, ha csak a tervváltoztatásból vagy magán fogyasztók bekapcsolásából eredő többletből nem származik.

A vezeték elhelyezésével járó kövezet és járda felbontási munkálatokat a város közönsége saját hatáskörében kell, hogy végeztesse, nehogy vállalkozó a helyi viszonyokat nem ismerve, ezen célból túlmagas összegeket vegyen fel költségvetésébe.

Ugyanezen okból felveendő volna az is a pályázati hirdetménybe, hogy a vállalatok szükségletű anyagok, gépek, szerek, eszközök stb. után esedékes vámok, partberek, rakhelybér, peage, kövezetmentesítések, a mennyiben azok a város közönségét megilletik, ezen szállítmányokra szintén kiterjesztesse.

A m. kir. kereskedelmi miniszterium által 96123 893. sz. a. kiadott általános érvényű feltételek szerint megszövegezt s a helyi viszonyok és körülményekre vonatkozó követelményekkel kibővített s a világiatási térképpel, földtani szelvényekkel, helyszíni rajzokkal felszerelt feltételek sokszorosított s ajánlkozni szándékozók kiadandók. A szintén megszövegezt s ide mellékelte árlejtési hirdetmény a legkiterjedtebb módon közzírni teendő.

Tekintettel arra, hogy az ajánlatok elkészítése, azok körülményessége és tüzetes részletezése miatt hosszabb időt igényel, az ajánlat benyújtásának határideje legalább 2-2½ hónapra teendő.

A benyújtandó ajánlatok felett a város közönsége szakértők meghallgatása után határozottan és jogában álljon a legjobbnak talált ajánlatot, tekintet nélkül az igényelt összegek nagyságára, szabadon elfogadni.

A meghirdetett határozat terjesztése és jóváhagyása után vállalkozóval a szerződés megkötésénél, a munka átadásának határidejét a város közönsége szabja meg.

Tekintettel arra, hogy az építkezési és berendezési munkálatok legalább 6-7 hónapot vesznek igénybe, ezen átadás olyképp eszközöndő, hogy a munkálatok az építkezési év őszén befejezve és átadva legyenek annyival is inkább, mert a téli hónapokban a munkálatokat folytatni lehetetlen.

Az esetben, ha a központi telep épületeinek építését a város saját kezelésben végeztetné, az épületek a villamos berendezés vállalkozójának a munka átadásától számított 4 hó letelte alatt átadandók lesznek.

A mennyiben vállalkozó az elvállalt munkálatokat a a kitűzött záros határidőben be nem fejezné, köteleztesse a késedelemért bizonyos napi kötbért fizetni.

Vállalkozó köteleztesse az általa elvállalt munkála-

tok biztosítása céljából biztosítékot letenni, mely neki a munkálatok végleges átadása előtt ki nem szolgáltatandó. Az építkezések befejezése után vállalkozó leszámlási okmányokat tartozzék bizonyos megszabandó határidő alatt elkészíteni és benyújtani, melyeknek beterjesztése után a város közönsége ugyancsak záros határidő alatt a felülvizsgálatot megkezdeni s a fenthivatkozott miniszteri rendelet értelmében befejezni tartozzék.

Tekintettel azonban arra, hogy a felülvizsgálat megejtése a telep üzemének jóságát nem biztosíthatja, vállalkozó köteles az üzem kifogástalanságáért bizonyos határidőig jótállani. A jótállási idő 3 évre javaslatilag megállapítani. A jótállási idő alatt a vállalkozó cég az üzemét saját maga által beállítandó műszaki személyzettel köteleztesse kezelni, mely személyzetnek járandóságai az üzem terhére lennének folyósítandók. A pályázati feltételekben kívántassék meg, hogy az ajánlatokban ezen jótállás feltételei vállalkozók által tüzetesen körülírandók legyenek.

Csakis a jótállási idő letelte, az üzem teljes kifogástalan működése után vétessenek át vállalkozótól véglegesen az összes létesítmények, mely időtől kezdve a város közönsége az üzemét saját hatáskörében, házi kezelésben továbbra vezeti.

A fizetési feltételekre vonatkozólag javasolja a bizottság, hogy az egyes tárgyak szállítása vagy létesítmények elkészítése után akkor teljesítesse részletfizetés, ha azoknak értéke a vállalkozó által bemutatandó és felülvizsgálandó számlák szerint a 100.000 koronát eléri. Ez esetben a számlák összegének 60%-a záros határidő alatt kifizetendő.

A visszatartott összeg 30%-a a telep ideiglenes átadása alkalmával fizetendő ki, míg a fennmaradó 10% a mű végleges átadása alkalmával lenne a vállalkozónak kiutalványozandó.

A mű létesítésének költségeire nézve a törvényhatósági bizottság fentidezett közgyűlési határozatban intézkedett olyképp, hogy azok a város tulajdonában lévő ingatlanok kártalanítási kötvények eladásából szerzesse be, s ehhez a nagyméltósági belügyminiszterium is hozzájárult.

Az ajánlatok beérkezése és az elfogadott ajánlat kormányhatóságilag történt elfogadása után tehát megindítandók lennének ezen kötvények értékesítése iránt az intézkedések, hogy a munkálatok megkezdésekor a város a megteendő összegekkel rendelkezhesse.

Nehogy azonban a város közönsége az ezen kötvények értékesítése folytán az azokból eddig nyert jövedelemtől elesse, az ekként költségen vett összeg után ugyan olyan kamat lesz fizetendő, mint a milyen jövedelmet a város közönsége a kötvények után húzott.

Tekintettel arra, hogy mint minden más ily természetű vállalatnál, úgy a villanyvilágításnál és az első egy-két év üzemé nem lehet oly jövedelmező, hogy abból a felveendő költségen törlesztése azonnal megkezdhető volna, a bizottság javasolja, hogy az igénybe veendő összeg 4 év alatt fizetessék vissza a városi házipénztárnak, oly módon azonban, hogy az első 4 év alatt csakis a toke kamatai illetve a házipénztár által vesztett jövedelem terítették meg, míg a toketörlesztés az ötödik évben kezdődik meg, mikor is már várható oly jövedelem, melynek hányada a kölcsöntöke törlesztésére fordítható.

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Ezek voltak azok a körülmények, melyekre a kiküldött bizottság becses figyelmet felhívni szükségesnek tartotta.

Kérve javaslatunknak szíves figyelembe vételét, bátorodunk egyben kérni azt is, hogy annak alapján a további intézkedéseket melyek jelentésünkben körülírva, megtenni, az általunk megszövegezt s az úgy minden részletre körülményesen kiterjeszkedő árlejtési feltételeket és hirdetményeket, valamint a telep helyere s a villanyos világításnak a városban leendő elosztására vonatkozó s itt bemutatott terveket elfogadni, az abban foglalt előmunkálatok elkészítésére a városi tanácsot felhívni s a pályázat melőbbi kiírása tárgyában határozatot hozni sziveskedjék.

Ujdonságok.

Királyunk születésnapja. Ferenc József apostoli kiralyunk e hónap 18-án tomlu be a hetvenedik születése napját. Országszerte a legméltóbb kiralyiszere-tel szoktak ezt az évfordulót megünnepelni. Így lesz ez az idén is. A magyar nemzet e hónap 18-án ünnepli a kiraly születése napját. A kiralyünnepekből Zombor varosa is ki fogja venni a maga részét. Mint értesültük, e napon a városunkbeli összes vállalkozótelekek templomaiban ünnepeket balaadó istentiszteletek lesznek, a melyben a városunkban székelő összes hivatalok és a tisztikar testületileg megjelennek. — Ez alkalomból Hauke Imre városunk polgármestere a következő felhívást adta ki: Felhívas és kezelem Zombor város lakosságához. Folyó évi augusztus hó 18. napján ünnepli a haza ő csaszari és apostoli kiralyi felsége szeretett uralkodóknak hetvenedik legmagasabb születésnapjának évfordulóját. Ezen alkalomból a városi tanács f. évi 14429. fig. számú határozata folytán van szerencsém Zombor szab. kir. város polgárait felkérni, hogy ezen nagyjelentőségű évforduló tényes megünnepléséhez tehet-seg szerint hozzájárulni és hazáikat augusztus hó 17. és 18. napján örömtük külön jelelül is fellobogozni, 17-en este 8-10 óráig pedig ablakaikat kivilágítani sziveskedjenek. A kiraly és a haza iránti szeretet ezen külső kifejezése is szolgáljon érzelmeinkről méltó bizonysgot.

Személyi hir. Hofbauer István honvedtábornok és Valentics Antal szeged-kerületi honved-parancsnok hetfőn reggel városunkba érkeztek és a helyben állomásozó honvedezszoalj felett szemlet tartottak.

Személyi hir. Csathó Ferenc a szegedi kir. itélőtábla elnöke több heti tartózkodásra Borszékra utazott. Tavolléteben a kir. itélőtáblát Frits Robert tanács-elnök vezeti.

Kinevezés. Öfelsége a kiraly Kirscht Agoston újvidéki betetszerkesztő albirót a lugosi kir. törvény-székhez bíróvá nevezte ki.

Kinevezés. A szegedi kir. itélőtábla elnöke Plechl Bela végzett joghallgatót a vezetése alatt álló kir. itélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

Kinevezés. A földmivélségi miniszter gróf Leiningen Armin a titeli Duna-Tisza töltés fenntartási és belvízszabályozási társulat miniszteri biztosa mellé az 1885. évi XXIII. t. c. 124. §-a értelmében alakított véleményező bizottságha Lukács Józsefet, az angol-osztrák bank budapesti fióktelepének igazgatóját tagul nevezte ki.

Kinevezés. Báró Vojnits István főispán Szabó Árpád vármegyei központi rendszeres napidíjast a bacsalmási járási szolgabírói hivatalhoz irnokká nevezte ki.

Áthelyezés. A kalocsai érseki hatóság Morvay Imre bezdáni káplánt hasonló minőségbe Bajára helyezte át.

Áthelyezés. A szegedi m. kir. csendőrparancsnokság Hodoi István bacs-madarasi és Gerits Miklós futtakai csendőrszervezeteket kölcsönösen áthelyezte.

Kirendelés. A magyar kir. államvasutak elnök-igazgatója Schnell János zombori állomási feladasi pénztáros, saját kérelmére, a vasuti központi leszámloló hivatalhoz Szegedre rendelte ki.

A magyar katolicizmus ünnepe. A magyar katolicizmus ünnepeben Zombor város lakossága bizonyára szívenek teljes hitűséggel vesz részt. A magyar katolikus egyház 900 éves emlékünnepe, Nagy Boldogasszony napján balaadó isteni tiszteltelek lesznek. Ez alkalomból Csaszka György kalocsai érsek a következő rendeletet adta ki: 1. szekesegyházi és minden plébánia és szerzetesi templomban augusztus hava 14-től kezdve 20-ig bezárólag a Magyarok Nagyszonyanak tiszteletére delutanonként a szokott időben ünnepeles litánia tartandó. 2. Augusztus 14-én este az Anghali Üdvözet után felórán keresztül a harangok hirdessék a következő nap nagy ünnepe. 3. Nagyboldogasszony napján nevezett templomokban a szokottnál ünnepelesebb isteni tisztelet tartassék, melyre az összes helyi hatóságok eleve meghívandók lesznek. Az ünnepi nagymise — felvetetvén az ima a papaért és kiralyért — végevel téssek ünnepeles hitvallás a tridenti-vaticani forma szerint (Vide Rituale Colocense, pag. 19); ezt pedig kövesse a „Te Deum“. 4. A szemlésevel kapcsolatos ünnepi szentbeszéd utaljon a fenterített szempontokra s ne mulassza el a hála felkeltését, s a vallási és hazafias erenyekre való felbuzditást. — A hívek leikészeik által az ünnepeyrol eleve értesítendők s az abban való részvételre minel hatásosabban buzditandók lesznek.

Tanár-választás. Az újverbászi gymnasiumi bizottság Hayden J. Hugó csiksomlyói főgymnasiumi tanárt és Hráskó István tanárjelöltet rendszeres tanárokká választotta meg.

A „Bácskai kör“ mulatsága. A „Bácskai kör“ szombati esti mulatsága, dacára a borongó őszi idonek, minden tekintetben fényesen sikerült. A városi parkban elkelő, tenyes tartsaság gyűlt össze és a fiatal-ság ritka hevel ropta a táncokat. A mulatság folyama alatt Demetrovits Sandor, a zombori fogmászium nagy-érdemű tornatanára újjajatekoi mutatót be. A közönség városagall gyönyöröadott a feiszallo, sziporkazo raketak tűzjátékában. Demetrovits Sandor ez esetben nemcsak úzmester volt, hanem ő maga késztette és allította össze a gyujtoanyagot. A rendezőség — melynek tagjai ugyszolvan mudanyian tanitványai voltak Demetrovits Sandornak — igaz hálával fogadták jo öreg tanaruk közreműködését, ki ezen tettevel is megmutatta, hogy szereti őket és ezért halujuk jelenlétkes ovocióban részesítettek. A mulatságon felléptettek: baró Vojnits István 18 korona, Fernbach Balint 18 korona, Koczkar Zsigmond 15 korona, Fernbach Karoly 10 korona, dr. Aitöldy Árpád 2 korona, Frey Emil 2 korona, Hauke Imre 2 korona és Raisz Lajos 2 korona, akiknek ez utó is hálás köszönetet mond a mulatság rendezősege.

A zeneiskoláról. Örömmel közölhetjük, hogy a rég buzodo zeneiskolának kérdese végre a megvalósulás stadiumába jutott. Ugyanis, mint értesültük, az e tárgyban folyó hó 10-én megtartott választmányi ülés egyhangulag elhatározta, hogy a zeneiskolát folyó évi szeptember hó 15-ével a tényleges működés állapotába helyezi és tekintettel a helyiségre vonatkozó kérdesek ezidoszerinti nehezségeire, a zeneiskola helyiségeit az apatini utcában a Hanczmann-féle, eddig vendéglőnek használt épület ideiglenes kiberlesse határozatát el és utasított a zeneiskola igazgatója, hogy a berleti szerződést a tulajdonossal kösse meg. Reméljük azonban, hogy városunknak ily egező szükségletét fedező kulturalis intézet nem fog lenni kénytelen huzamos ideig egy bérházban vesztegelni és mint halljuk, a dolog anyagi nehezségeinek lektüzdése után az intéző körök egy a művészi és tanítási igényeknek teljesen megfelelő modern zene-palota építeset már tervbe is vették. A zeneiskola tárgyában tartott választmányi ülés továbbá a hangszerek és zenészeki szükségleteknek közvetlenül leendő bevasárlása vegett apatini Fernbach Antal filharm. társulati elnök, Paul Kalman igazgató és Krudy Geza társ. titkar személyeiből álló három tagu bizottságot küldötte ki, a kik, mint halljuk, már e hó végén a bevásárlásokat lehetőleg hazai cégnél Budapesten eszközölni fogják. Paul Kalman igazgató továbbá megbízást kapott három konzervatóriumot végzett zenetanár alkalmazása vegett a pályázat kiírására, Krudy Geza társulati titkar pedig a zeneiskola úgyszabályainak kidolgozására. A mint halljuk továbbá, a tanulók már is nagy számmal jelentkeznek és reméljük, hogy az iskolai év megkezdéseig a már jelentkezett 68 tanuló száma megkét-szerződni fog.

Nagy idők tanuja. Szipics Dániel nyug. városi penztári tiszt, 1848-49-iki honvedszázados, életének 77. évében Szabadkan elhunyt.

Halalozás. Hoffmann Amália okleveles tanítónő, Hoffmann N. vármegyei tisztviselő leánya, rövid szenvedés után élete 20-ik évében Stóosz fűrdőn elhunyt.

Halalozás. Sántha Gusztáv m. kir. pénzügyi tanácsos, a zombori pénzügyigazgatósági számvevőség főnöke folyó hó 11-én élete 65. évében elhunyt. Haláláról tisztársai a következő gyszajjelentést adták ki: A zombori kir. pénzügyigazgatóság és a mellé rendelt számvevőség tisztikara, szomorodott szívvel jelenti szeretett kartarsa Sántha Gusztáv m. kir. pénzügyi szám-tanácsos és számvevőségi főnöknek 1900. évi augusztus hó 11-én, élte 65-ik és allamszolgálatának 31 ik évében bosszas szenvedés után történt elhunytát. A boldogult-nak hült teteme f. évi augsztus hó 12-én delután 5 órakor fog örök nyugalomra helyeztetni. Zombor, 1900. évi augusztus hó 11-én. A zombori kir. pénzügyigazgatóság és a mellé rendelt számvevőség tisztikara.

Háziestély. A kaszinó választmánya, a közgyűlés határozatából kifolyólag, Szent István napját megünnepelendő, tagjai és azok hozzátartozói számára, augusztus 20-án este fél 9 órakor kezdődő háziestély rendez, melyen a tagok által meghívandó vendégek is szívesen láttatnak. A rendezőség.

Katonai szemle. Lobkovitz Rudolf herceg hadtestparancsnok a múlt héten tartotta meg szemléjét a Szabadkán összpontosított közös hadseregbeli ezredek felett. A kora reggeli órákban kezdődő gyakorlatok déli 1 órakor értek véget. A három ezred legénysége kitűnő magatartást tanúsított az egész hadgyakorlatok alatt és Lobkovitz hadtestparancsnok a 23. és 86., valamint a 6. gyalogezred legénységét megdicsérte és elrendelte, hogy melegegészen kifejezésül a legénység egész delután pihenőt tartson. Az ezredek tisztikarának is teljes melegegészen fejezte ki a hadtestparancsnok. A Budapestben állomásozó 86., az Ujvidéken állomásozó 6. és a zombori 23. gyalogezred folyó hó 12-én tértek vissza rendes állomáskra, hogy augusztus végén azután a nagy hadgyakorlatokra induljanak.

Megyei tanitógyűlés. A Bács-Bodrogh vármegyei tanító-egyesület f. hó 12-én Zomborban, a városbáz tanácstermében választmányi ülést tartott. Az ülésen Molnár Ferenc elnök és a járási tanítói körök képviselőin kívül Gräff és Dudás dr. tanfelügyelők is megjelentek. A választmány a napirenden levő folyó ügyek letárgyalása után abban állapodott meg, hogy az idei nagygyűlést f. hó 27. és 28-án Baján fogja tartani.

Ésküvő. Dr. Keler Sándor ó-becsei kir. járásbíró múlt szombaton vezette oltárhoz Dörner Rózsika kisasszonyt, Dörner Marton postamester leányát Ó-Becsen.

Árvák felvétele. Császa György kalocsai érsek a kalocsai árvaházba: Egyed Imrét (Kalocsa), Hengen Józsefet (Homokmégy), Ludas Gergelyt (Kalocsa), Pejdi Ferencet (Miske), Kovács Ionát (Kalocsa), Balaton Rozáliát (Kalocsa), és Schmelhaus Idát (Zombor); a bácsi árvaházba: Kristóf Jánost (Baja), Eich Józsefet (Palánka) és Kozsucha Józsefet (Bacsufalu); a zombori árvaházba: Vári Juliannát, Kuzmanovics Janost, Havlicsek Ferencet és Viola Mariát vette fel. A fel nem vettek folyamodványai az érseki irodában visszatartattak, hogy a netán évközben bekövetkező üresedések esetén, illetve a jövő évben figyelembe vehetők legyenek.

A 900 év megünneplése. A kereszténység felvételének és alkotmányunknak kilencszáz éves országos megünnepléséből Ó-Becse hazafias közönsége is kivészi részét. Az ez iránti mozgalom a mindenkor hazafias és tevékeny „Magyar Nép”-ből indult ki, amelynek elnöksége múlt vasárnap delutánra érkekezletre hívta össze társadalmi életünk vezetőit. Az érkekezletet Csopor Gyula nyitotta meg igen szép beszéddel. Kettős ünnepe ez — ugymond — vallási és hazafias, illő, hogy megüljük, mert 900 éves alkotmányunkal egyetlen nemzet sem dicsekedhetik. Szövetkeztünk vallási és nemzetiségi különbözőség nélkül mindnyájan és tegyük széppé az ünnepeket Ó-Becsen is! Indítványozza, hogy augusztus 15-ét, mint 20-át üljük meg. A részletes tervhez hozzájárult Kovács Ferenc, a kinek indítványára kimondották, hogy 14-én este a felorai barangszó után terzene lesz a Szent István téren; 15-én delőtt az összes testületek együli és nemzeti zászlók alatt felvonulnak szentmisére és részt vesznek az egyház által rendezendő ünnepeben. Delután pedig a következő körökben lesz alkalmi beszéd, hogy az ünnepe jelentősége a nép legalsóbb rétegében is megmagyarázassék. Delután litania után a katolikus olvasóköriben Juch Ferenc adminisztrátor; az alsóvárosi olvasóköriben fel 5 órakor Kovács Ferenc tanító; fel 6 órakor az „Egyetértés” körben Kovács Ferenc huszka l. kaplán; és fel 7 órakor a tisztavégi földmivelők együletében Gündör Ferenc tanító fognak ismertető beszédet tartani. — Augusztus 20-án, Szent-István napján zeneszóval nemzeti színű zászlók alatt ismét felvonulnak az összes társadalmi körök s miután szentmisét hallgattak, a városhaza dísztermébe gyűlnek, a hol jubiláris diszgyűlés lesz következő műsorral: 1. Hymnus. Éneklő a polgári magyar dalkör. 2. Elnöki megnyitó. Tartja Reisl Sándor, a népkör alelnöke. 3. Alkalmi költemény. Szavalja Mihály Lajos. 4. Diszbeszéd. Tartja Csopor Gyula és 5. Szózat. Éneklő az ó-becsei polgári magyar dalkör. — Delután a Sport-egylet tartja házi versenyt.

Házasság. Vaisz Tivadar zentai járásbírósi aljegyző folyó hó 7-én vezette oltárhoz Csincsák Gizike kisasszonyt Kis Szálláson.

Névmagyarosítás. Buchvald József m. kir. posta- és távírótiszt, szabadkai lakos, valamint kiskoru gyermekei: Sándor, Ernő és Adam vezetéknévét a belügyminiszter engedélyével „Bartá”-ra magyarosította.

A „Vadászkürt”-szálló új bérlője. A „Vadászkürt”-szálló berletét Mikosi Imrétől folyó évi október hó elsejétől kezdve Merkovits András a szabadkai „Pest város” szálló bérlője veszi át.

Zombor belvizeinek rendezése. Már említettük lapunkban, hogy Zombor város határában levő belvizek rendezése tárgyában Hauke Imre polgármester egy érkekezletet hívott össze. Az érkekezletet a múlt héten tartották meg, a melyen az érdekelte földbirtokosok közül igen sokan jelentek meg. Beható tanácskozás és élénk eszmecsere után a belvizrendezési tarsulat megalakulását mondták ki. Részletes tudósítást jövő számunkban hozunk.

Műkedvelői előadás. Az új-szivaci tanuló ifjúság Uj Szivacón a „Freudenfeld” szálloda összes termében az új-szivaci ev. ref. szegény iskolás gyermekek javára f. évi augusztus hó 18-án (szombaton) táncgal egybekötött műkedvelői szimuladást rendez. Szinre kerül: „Liliomfi.” Eredeti vigjáték 3 felvonásban, írta Szigheti Ede. Személyek: Szilvai, professzor — Ferencz Janos. Camilla — Hunszinger Margit k. a. Mariska, növendéke, árva — Poor Margit k. a. Liliomfi, Szellemfi, vándorszínészek: Hettesheimer Fülöp és Eimann Gyula. Schwartz, pesti fogadós — Klepp Péter. Adolf, fia — Vohweiter Henrik. Kanyai, telegdi fogadós — id. Hettesheimer H. Erzi, leánya — Hettesheimer Juliska k. a. Gyuri, pincér — ifj. Hettesheimer H. Szolgáló — * Szomszédasszony — Kiss Gizella k. a. Urli — Hettesheimer Péter. Történi: az I. felvonás Kolozsvárott, a II—III. felvonás Telegden.

A vadházasság vége. Ó-Becsen szombaton az utcán Borsodi Marton a nála volt favillával megtámadta Szabó Etelt és úgy fejebe ütötte, hogy azt azonnal elfutotta a vér és összeesett. A rendőrségem úgy adta elő Borsodi a dolgot, hogy azért verte meg az asszonyt, a ki vele hosszabb ideig vadházasságban élt, mert a napokban, mikor tőle elszakított, több értékes tárgyat is magával vitt. Az utcán találkozáva vele, kérdőre vonta s mivel nyelvszedkedett, dühében ráemelte a nála volt villát.

Telefon Budapest és Ujvidék közt. Már régóta tárgyaltak a budapest-ujvidéki telefon hálózat létesítése ügyében, a mely most a megvalósulás stádiumához közeledik. Már két hónap óta serényen folytak a vonalépítési munkálatok, melyeket e hó 14-én fejeznek be. A telefon ünnepélyes megnyitása folyó 15-én lesz.

A budapesti állatorvosi főiskola. A budapesti állatorvosi főiskolán a beírás szeptember elsejétől nyolcadikáig tart. Szeptember 8-tól 15-ig a beírás irásbeli kérvényre a tanári testület, ezen túl október 15-ig pedig a földmiveléstügyi miniszter engedélyezi. A fölvetel feltételei: tizenhat éves életkor és a gimnázium vagy reáliskola hetedik osztályának, vagy a kereskedelmi érettséginek bizonyítványa. A tanulás ideje négy év. A beírás díja négy korona, az iskolapénz felévenként harminc korona. Iskolapénzmentességért vagy állami ösztöndíjért a kérvényt az iskolai bizonyítvány hiteles másolatával, szegénységi és erkölcsi bizonyítvánnyal a földmiveléstügyi miniszteriumhoz címezve a beírásnál kell beadni a főiskola rektori hivatalában.

Öngyilkosság. Maurer János bács-doroszlói lakos, jómódu földműves, folyó hó 9-én a déli órákban özv. Schaffer Józsefné kertjében egy diófára felakasztotta magát. Az utóbbi időben az elmezavar tünetei mutatkoztak rajta s mindig az öngyilkosság eszméjével foglalkozott. Neje már két ízben elvette tőle a kötelet és kést, melylyel az öngyilkosságot elkövetni akarta. Mintegy 8 nap előtt a torzsai községi orvos által részére rendelt gyógyszerrel egyszerre bevette s községi orvosunk csakis két órai élesztés után tudta életre kelteni. Dacára azonban a szorgos felügyeletnek, tettét most mégis elkövette.

Csata az utcán. Ó-Becseről írja tudósítók: Hétfőn delután valóságos csatát rögtönzött két ó-becsei tollkereskedő az utcán. Régi konkurrensék és így régi haragosok egymásra Wolf és Feldmann tollkereskedők, akik egymásra rohantak az utcán és a járó-kelők nagy gaudiúrára ütlegelték egymást. A harcól Feldmann került ki véresre vert fejvel és így az orvoshoz futott visum repterműrt, hogy a bíróságnál legyen bizonyítéka.

Az elsült Kropacek. Kiss János melytűki gazda szolgálatában állott folyó évi április 13-án Kurucz Antal, egy 16 éves sulanc. Az említett napon Kurucz Antal ellátogatott a szomszédba, a hol Mangovits János gazdamester udvarán kezébe vette annak ott levő régi Kropacek-féle hátulöltő fegyverét s azzal játszani kezdett. Az udvaron levő gazda figyelmeztette a sulancot, hogy a fegyver töltve van s ráparancsolt, hogy azt tegye le, Kurucz Antal azonban a figyelmeztetés dacára nem tette le a töltött fegyvert, hanem ellenkezőleg ráfogta azt Mangovitsra. A könnyelmű tréfának csakbamar szomorú következményei lettek, a fegyver elsült s az eles töltés Mangovits száját érte. Kitérte az összes alsó fogakat, széttroncsolta az alsó álkapcsot s a golyó, a mely a baloldalon hatolt be, a jobboldalon kijövet beletudott a balvalbba. Az életveszélyesen sérültet beszállították a szabadkai városi kórházba, a hol nyolc héten át gyógykezelve, elcsufított arccal bocsajtották vissza falujába. Kurucz Antalt pedig gondatlanságból eredő súlyos testisérítés végsége miatt vád alá helyezték. A szabadkai kir. törvényszék tárgyalta ezt az ügyet s Kurucz Antalt egy havi fogházra ítélte. Az ítéletben úgy a kir. ügyész, mint a vádlott megnyugodott.

Athletikai versenyek Pálicson. A „Szabadkai Sport-Egylet” folyó év augusztus hó 14. és 15-én tartja a pálicsi parkban nagyszabásúan épült versenypályán mérkőzéseit. Előreláthatólag a beérkezett nagyszamu nevezéseket tekintve, ezen ünnepegy méltóan fog csatlakozni a már 25 év óta, minden évben megtartott viadalokhoz. Első nap augusztus hó 14-én delután 3 órakor a lava tennis verseny lesz megtartva. Védő: Nagybudafalvi Vermes Nándor viador. Kibivők: Pinkovics József országgyűlési képviselő, egyleti elnök, Ifj. Vojnich Sándor orsz. képviselő, Jakobcsics Imre, Magyar Imre, Vermes Gyula, Vermes Bela orsz. képviselő, Pertich Kálmán a „M. A. C.” tagja. Második nap reggel 6 órakor: I. Országúti handicap 15 km. gyaloglás. II. 13. km. országúti kerékpár verseny. III. 100 m. gyorsuszas. IV. 2000 m. megnyitó kerékpár verseny. V. Sulydobas. VI. Tavugrás. VII. 5000 méter kerékpár térelőny verseny. VIII. Szertornázás. IX. Rudugrás. X. Diszkosz-vetés. XI. Egyegyed angol mértföldes síkfutás. XII. 2000 m. senior kerékpár-vezetés. XIII. 1 angol mértföldes gyaloglás. — Az „Achilles Sport-Egylet” 1900. augusztus hó 12-én tartotta meg Nagybudafalvi Vermes Lajos bajnok egyleti alelnök vezetése alatt rendkívüli közgyűlést, mely alkalommal az egylet által rendezett versenyek eredményei, az egyleti tagok által megtett kerékpáros, gyalog utazások eredményei lettek hitelesítve és az egyleti bajnoki anyakönyvbe bevezetve Egyleti alap- és versenyszabályok értelmében következő tagok kiténtetésben részesültek, u. m.: Kükemezői Kükemezey Árpád vívómester, bajnokmesteri oklevelet; Agrima J. Gyula vívómester és tornatanár nagy diszkolevelet; Vajnai Húgó kerékpáros, bajnoki serleget és diszkolevelet; Wagner F. Géza kerékpáros, nagy aranyérmes és diszkolevelet; Takácsi Elemér kerékpáros, ezüstérmes; Perényi Ottó kerékpáros bronzérmes; Schwarz Viktor L. távgyalogló, aranyérmes; Tóth Félix távgyalogló, ezüstérmes; Adorján K. Peter uszóbajnok-jelölt, ezüstérmes nyertes. Az „A. S. E.” f. év október havában gyalogló és kerékpár-versenyeket fog rendezni Budapest és Kolozsvár között az országúton. Jelentkezések elfogadtatnak az egyleti tükárságnál Szabadkán.

Apja fia. Ó-Becsen a város alatt levő kerti boszrandzsák észrevették, hogy valaki dézsmálja az ő kerti terményeiket. Vigyáztak tehát és így Sztanisits Lyubomir kertész rajta csipete a tolvajt egy 12 éves fiu személyében. De majdnem vesztét okozta e rajtacspis, mert amint megfogta az éppen érett mákot szedő gyereket és kérdőre vonta, a közeli erdőből kirohant Blázsits Jásó, akinek fia a tolvaj, villogó késsel kezében és rátámadt a kertészre, azt agyba-főbe verte, sőt egy helyen meg is szurta. Sztanisits a rendőrségre futott, ahol már ismerik Blázsitsot, mert különböző vétkek miatt már volt a keztkben. A rendőrség be is kísérete egy a tolvaj fút, mint az apját és átadta őket a járásbíró-ságnak.

Lépfene. Bács-Petrovoszellő község szarvasmarha csordájában fellépett a lépfene és e ragályos betegségben öt darab jószág elhalt. Horváth Dezső járási állatorvos a helyszínére utazott és az óvintézkedések megtételével elrendelte a zárlatot.

Becsapott magyar munkások. Ó-Becseről írja tudósítók: A múlt héten 15 kubikos munkás az ő szerelvényeikkel (talicska, rajta gyékény, szerzám, kis bogrács) teljesen kimerülten, halálra fáradtan értek Ó-Becseré, ahol az egyik utca füves árkába telepedtek le az éhségtől, fáradtságtól lecsigázott földmunkások. Alig helyezkedtek el a szegények, mely alomba merültek valamennyien. Mikor fölébredtek, a test másik követelménye: az éhség kinozta őket, de nem volt semmi ennivalójuk. A szegény, derék munkások szegyenkezve, pírulva mentek könyörödományért. Józsviv emberek adtak a kiéhezetteknek kenyeret, szalonnát és más ennivalót. Vezetőjük elment a községi bírósághoz és ott következőleg adta elő szomorú sorsukat: A szegény 16 kubikos Ó-Kanizsáról való. Pár hét előtt ott egy ügynök kedvező ajánlatokkal földmunkásokat keresett valami szerbiai munkálathoz. Ők 16-an vállalkoztak és az ó-kanizsai eljárásság előtt meg is kötötték a szerződést. Hájón le is mentek Szerbiába, de mire oda értek, nem kaptak munkát. A szerződésüket hiába mutogatták, hiába panaszkodtak, nem kaptak igazságot, mert állítólag a szerbiai törvényeknek nem felelt meg a szerződésük. Az így becsapott munkásoknak az ide-oda való futkosás és várakozás alatt elfogyott a magukkal vitt ételmük, el a kis pénzceszkéjük is és most sem munka nem volt, de baza menni sem maradt más mód, mint gyalog. Így indultak el szegények, a talicskát maguk előtt tolvá, gyalog. Uszközben a kis emberek kegyelméből éltek, a szabad ég alatt háltak és gyalogoltak az otthon felé. De mily nagy ut ez! Így kimerülve és teljesen összetörve a forráság és éhségtől értek Ó-Becseré. Ó-Becse eljárássága megszánta a szegény munkásokat és kényszerítve eszközölt ki és vonattal küldte el őket Ó-Kanizsára. A munkások háias szívvel vették ezt is, mert így is két nappal előbb értek otthonukba, aggódo családjaik körébe.

Holdfényes szivárvány. A kik a péntekről szombatra virradó éjszakán két óra tájban fönn virrasztottak, ritka természeti tüneményt láthattak. Kelet felé borús volt az ég és esett az eső, nyugat felől ezüstös fényel sütött a hold. Egyszerre a barna felhők között megjelent a tarka szivárvány, mely körülbelül egy negyed óráig volt látható. Később egy otromba felő rácsuszott a holdra és eltűnt a szivárvány.

Késő ó kis leány. Kadas Etel ó-becsei 10 éves kis leánykát az edes anyja kosárral és nagy késével elküldötte a mezőre, hogy az ott levő árkokból sárgaföldet hozzon mázolásához. A kis leányt a mezőn haladva, megtámadta Buruzs Mihály 8 éves gyerek, aki malacokat lozött. A kis kanász durrogó ostorával incselkedett a leánnyal, és mikor közelebb ért, súlyosan megcsapta. A kis Etel dühbe jött, kirántotta kosarából a nagy kést és azzal védekezett. E közben erősen a Miska felé sújtott úgy, hogy annak kalapját átvágva, mely sebet ejtett a fején. Miskát az orvoshoz, Etelt pedig a rendőrségre vitték, a hol kiballgatták.

Több jó házból való tanuló teljes ellátásra felvétetik Proll Gyula pénzügyi titkárnál.

A mai napra hirdetett büvészelőadás a rossz idő miatt folyó évi augusztus hó 27-ére halasztott, amely napon rossz idő esetén a „Vadászkürt” nagyertermében fog biztosan megtartatni.

Felolós szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-üggyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.
Kiadó lakház.
Zomborban, belváros, Kigyó-utca
220. szám alatt levő lakház **folyó évi november hó 1-től kiadó.** Bővebb értesítést ad **Dalmay Béla** kinestári ügyész Zomborban. 3—2

867. szám.
1900.
Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tekintetes kir. törvényszék 1900. évi 6997. számú végzése következtében dr. Strasser Lajos zombori ügyvéd által képviselt Wiener Bank Verein cég javára Zimmermann zombori cég ellen 412 korona és járuléka erejéig 1900. évi június hó 26-án foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 1280 koronára becsült következő ingóságok u. m.: 11 drb varrógép és 1 zongora nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbírószék 1900. évi V. 1069/2. számú végzése folytán 272 kor. hátralekos tőkekövetelés, ennek 1900. április 24. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltó díj és eddig összesen 75 kor. 55 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban alperes lakásán leendő eszközzésére 1900. évi augusztus hó 17-ik napjának deléltől 8 óraja határidőül kiténtetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Zomborban, 1900. évi augusztus hó 1-én.
Cservenka Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

Rendes keresete Zeivkies Steván és érdektársai felpereseknek (képv. dr. Krónits István ügyvéd által Zomborban) Bedov Milán mosorini lakos községi bíró ellen a Mosorin községe határának tagosítása iránt.

7722. szám.
P. 1900.

Végzés.

Jelen keresetnek jegyzőkönyvi tárgyalására 1900. évi augusztus hó 17-ik napjának délelőtti 9 órája ezen kir. törvényszék pertárába kitűztetik, mely határrapra Mosorin községe birtokosának képviseletében Bedov Milán községi bíró a törvényes jogkövetkezmények terhe mellett megjelenésre megideztetik s megkerestetik Bács-Bodrogh megye alispáni hivatala, hogy a község kellő képviseletét iránt intézkedni, szükség esetében a község érdekeinek képviseletére a megye tisztí ügyészséget megbízni sziveskedjék.

A netaláni ismeretlen tartózkodású birtokosok képviseletére ügygondnoki minőségben dr. Trischler Henrik ügyvéd megbízatik.

Miután pedig folyamodók keresetkijáratás mellékeltek a titeli kir. járásbírószék telegkönyvi osztályának 1900. évi július hó 28-án kelt hivatali bizonyítványát arról, hogy a Mosorin község telegkönyveiben bejegyzett házközségek megszüntettek és hogy ezen megszüntetés folytán a házközségek helyett az egyénekenkénti tulajdonjogok telegkönyvileg is bejegyeztek s így folyamodó az 1890. évi 20326. szám alatt kelt Imr. köveleményeinek eleget tettek, felhivatik Mosorin község eljárássága, hogy a községbeli birtokosok név- és birtok-kimutatását két példányban készítse el, ezen kataszteri birtokikvek alapján elkészítendő név- és birtok-kimutatást a községhezán nyílt helyen közszemlére tegye ki s erről a községi birtokosokat azzal értesítse, hogy a netaláni felszólalások, észrevételek s előterjesztések a kiküldött bíró által a jelen végzéssel augusztus hó 18-ra kitűzött határrapra fognak elintézni.

A szavazás arra nézve, hogy a községbeli birtokosok többsége kívánja-e Mosorin határának tagosítását, **1900. évi augusztus hó 18-ik napjának d. e. 8 órája** Mosorin községhezához kitűztetik, mely határrapra a községbeli összes birtokosok, úgy a kirendelt ügygondnok megideztetnek.

Figyelmeztetnek a községi birtokosok, hogy szavazati jogát csak az gyakorolhatja, kinek neve a hitelesítendő birtok-kimutatásban fel van véve és hogy a szavazás vagy személyesen, vagy külön e célra kiállított a községi eljárásság által hitelesítendő írásbeli meghatalmazással igazolt meghatalmazott által gyakorolható. Hogy az egyszer már megadott szavazat többé vissza nem vonható s hogy mindazon birtokosok, kik sem személyesen, sem igazolt meghatalmazott által nem fogják szavazati jogukat gyakorolni, a tagosítást óhajtók számához fognak számítani.

Felhivatik Mosorin eljárássága, hogy jelen végzés tartalmát s különösen azt, hogy nem szavazók a tagosítást óhajtók számához fognak számítani, a községben a szokásos módon, esetleg dobszóval és egyéni bemondással tegye közzhírre, a jelen végzés egy példányát a község hirdetmény tábláján függesztesse ki, a más községben lakó birtokosokkal pedig a végzés tartalmát ajánlott levélben tudassa.

Felhivatik Mosorin község eljárássága, hogy jelen végzés egy példányát a község hirdetmény tábláján függesztesse ki. A titeli szolgabírói hivatal megkerestetik, hogy a szavazási határrapra a kellő biztonsági óvintézkedésekről gondoskodni sziveskedjék. Bács-Bodrogh megye árvaszéke megkerestetik, hogy a kiskorúak és gondnokoltak képviseletében a szavazati jogot a kiküldendő megyei tisztí ügyész által gyakorolhassa.

Dr. Krónits István ügyvéd felhivatik, hogy jelen végzés egy példányát a „Bácskában”, egy a „Budapesti Közlönyben” is hirdettesse.

Kelt Ujvidéken, a kir. törvényszéknek 1900. évi augusztus hó 3-án tartott törvényszéki ülésében.

Popovits s. k., Radányi s. k.,
jegyző. elnök helyettes.

Jég-eladás.

Kandler Józsefnél nem-militiesi utcában kapható jég nagyban és kicsinyben, olcsón számítva.

Pályázat.

Csonoplán (Bács-Bodrogh megye) egy német-magyar tannyelvű róm. kath. népiskolai tanító állásra **1900. évi augusztus hó 26-ig** pályázat hirdetetik. Javadalmazása: 800 korona és 100 korona lakbér fejében. Ismétlő iskola tanításáért 24 korona a községi pénztárból. Folyamodványok a csonoplai r. kath. iskolaszékre címezve főt. Mészner István apát, esperes plébános urhoz Bezdánba (Bács m.) küldendők.

Csonopla, 1900. évi augusztus hó 10-én.

Kuts Endre, Deák Andor,
egyházi elnök. világi elnök.

1448. sz.
kig. 1900.

Arverési hirdetmény.

Közihírre tétetik, hogy ezen község határrapra folyó évi augusztus hó 2-án felfogott egy darab egy éves fekete szőrű s 20 koronára becsült sertés (göbe) mint gazdátlan jószág **1900. évi augusztus hó 26-án délelőtti 8 órakor** a helybeli községhezánál tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzért, esetleg becsáron alul is el fog adatni.

Prig.-Szt-Iván, 1900. évi augusztus hó 11-én.
Müller József,
h. bíró.

Ifj. HEINDLHOFER RÓBERT

márvány-, mozaik- és cementárúk gyári raktára
ZOMBORBAN.

Elvállalok: beton csatornázást, nedves falak száraztételét, gránit terraszt, földalatti csatornák készítését stb.

Előállítok: az önkormányzatok, fűrdőkádákat, víztorlókat és piszcirokat portlandi cementből.

Raktár mindennemű mű-cementlapok, mozaik- és gámitlapokból, konyhák, folyosók és templom burkolatok részére.

Kerámít és metlachi-lapok, kőgyagy csövek.

Kátrány, elezgetélsanyag, kátránylemezek, portlandi cement és hidraulikus méz nagyban és kicsinyben.

Csavrak Mihály urat a munkák felvételével és az üzlet vezetésével biztam meg.

*—5

Költségvetések és árjegyzékek ingyen küldetnek meg.

5. jk. szám.
R. A. B. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Ezennel közihírre tétetik, hogy a Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósága által kezelt ifjabb báró Rudics József-féle ösztöndíj alapból az 1900/1901. tanévtől kezdődőleg egy ösztöndíj fog **fü-tanuló**nak az erre illetékes bizottság által a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur jóváhagyásának fentartása mellett adományoztatni.

Az ösztöndíj-összege az alapítványi-tőke 20000 (huszezer) koronás részleteinek mindenkori egyéni kamatában, illetőleg egyéni szelvényeinek értékében van az alapító-level 3. pontja szeriut megállapítva, mely azonban 800 (nyolcszáz) koronát (400 azaz négyszáz forintot) meg nem haladhat.

Az ösztöndíj az ösztöndíjasnak az iskolai évben utólagosan felvevőket fog a vármegyei hazipénztárból kiutaztatni.

Az alapító-level rendelkezéseivel képest: „7. Az ösztöndíjak Bács-Bodrogh megyei születésű vagy illetőségű, vagy a vármegye szolgálatában álló szülőkől származó kifogastalan erkölcsű, példás magaviseletű és jó, illetve kitűnő előmenetelt tanúsító olyan tanulóknak vallás és neuzetésre való tekintet nélkül adományozhatók, a kik valamely fő- vagy algymnásiumi, fő- vagy alrealtanodában, felsőbb vagy alsótoku kereskedelmi iskolában, polgári iskolában, közép ipariskolában, elemi iskolai tantói képző-intezetben, felső nép- és polgári iskolai tanító képző-intezetben (paedagogium), tudományos egyetemen, műegyetemen, jogakadémián, országos mintarajztanodában, vagy bármely más magasabb, illetőleg az előbb felsorolt iskolákkal egyenlő fokú, de minden esetben csakis a magyar állam területén levő tanintézetben folytatják tanulmányaikat. Az ösztöndíjasok külföldi tanintézetekben tanulmányaikat csak a bizottságnak, a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter által jóváhagyott határozata alapján folytathatják.

8. Az ösztöndíjak adományozásánál báró Rudics József oldalagi rokonaitól leszármazó példás magaviseletű és jól tanuló ifjaknak vagy leányoknak, masodszorban Almás és Kubbaja község lakói példás magaviseletű és kitűnően tanuló gyermekeinek, a többi pályázokkal szemben mindenkor elsőbbség adandó.

Felhivatkunk ennek alapján az ösztöndíjban részesülni kívánók, hogy a) a születtükre vonatkozó anyakönyvi kivonattal, b) az illetőségüket és erkölcsi viselkedetüket tanúsító helyhatósági bizonylattal, c) az illető tanintézetben teljesítettségüket és előmenetelüket igazoló iskolai bizonyítványokkal felszerelt kerényüket, melyhez a szülők vagyoni viszonyaira vonatkozó helyhatósági bizonyítvány, továbbá a báró Rudics József oldalagi rokonaitól leszármazó folyamodók részéről az ezen leszármazást igazoló okmányok és a bács-almási és kubbaji folyamodók részéről a szülőknek ezen községekben való (állandó) lakását igazoló helyhatósági bizonyítvány is csatolandók lesznek, **bezárolag 1900. évi szeptember hó 15-ig Bács-Bodrogh vármegye és Zombor sz. kir. város főispánjához** annál is inkább nyújtsák be, mert az alapító-level 12. pontjához képest, a kellően fel nem szerelt, vagy a fentebb meghatározott pályázati bataridón túl benyújtott kervények figyelembe nem vétetnek.

Kelt Zomborban, a báró Rudics József-féle ösztöndíj-alapítványi bizottság 1900. évi augusztus hó 4-én tartott üléséből.

Báró Vojnits István s. k.,
főispán, mint bizottsági elnök.

Hirdetmény.

Gospodincei határrapra fekvő 43 hold szántóföld, gazdasági épülettel több évre szabad kézből **haszonbérbe kiadó.** A bérleti feltételek Gospodincén alulirotnál **folyó hó 25-éig** megtudhatók.

Özv. Gyorgyevits Julka.

Arverési hirdetmény.

Mely szeriut Kolluth község eljárássága részéről közihírre tétetik, miként a község tulajdonát képező 1500 kat. hold ingatlanon, valamint külön az urbéres földeken gyakorolt vadászati jog az 1900. évi október 1-től 6 évre vagyis 1906. évi szeptember 30-ig terjedő időre 50—50 korona kikialtási ár mellett **f. hó 19-én délután 3 órakor** az itteni községhezánál a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

A feltételek a község jegyzői irodában megtekinthetők.

Kolluthon, 1900. augusztus hó 1-én.
Gáspár Vendel, Urbán Lőrinc,
jegyző. bíró.

1650. szám.
kig. 1900.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bresztovác községében felépítendő községi iskolai tanító-lak építési munkálatainak biztosítása céljából **folyó évi augusztus hó 19-ik napján délután 3 1/2 órakor** Bács-Bresztovác községhezánál nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

A kikialtási ár 5940 korona 18 fillér, mely összegnek 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban minden ajánlattevő az árlejtés előtt banatpenzül letenni tartozik.

A részletes árlejtési feltételek, úgy a szabályszerűen feltöltvőszált és jóváhagyott építkezési terv s költségvetés alulirotn községi eljárásságánál a hivatalos órak alatt megtekinthetők.

Bács-Bresztovác, 1900. évi augusztus hó 3-án.

Az előljárásság.

EGYÉVES ÖNKÉNTÉSEKNEK

egyenruhát teljes felszereléssel, továbbá mindennemű egyén- és polgári ruhát juttányosan készít illetve szállít, valamint javításokat olcsón és pontosan eszközöl

Knipl János,
polgári és egyenruha szabó
4—2 Zombor, bajai-utca a nagy szerbtemplom mellett.

Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközönség nagybecsű tudására hozni, miszerint az immár világhírűvé vált **Melichar-féle**

„UNICUM DRILL” sorvetőgépek

eladásának kizárolagossága Bács-Bodrogh megye területére a folyó évben ismét cégemre ruházattott és azon lesznek, hogy a t. c. gazdaközönség igényeit minden tekintetben kielégítem.

Ezen vetőgépekből egy a **bajai**, mint **bács-kulai**, **ó-becsei** és **titeli** raktárainon állandóan nagy raktártartok, miert is kérem becses rendeléseikkel ezen raktárain bármelyikéhez fordulni.

Eladásra ajánlok továbbá mint alkalmi vételt 2 drb 17. számú karikás, 1 drb 22., 1 drb 21. és 1 drb 21/a jegyű hengersizékeket, egy 35 HP Nicholsohn fekvő gözgépet, Cornvall kazánal, egy 2 járatu malmot.

Veszek és becserelek használt gözcséplőkészleteket és malomberendezéseket is.

Teljes tisztelettel

SZÜCS ÖDÖN

mezőgazdasági gépyára Baján.

